



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre  
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

**Petrus <Comestor>**

**Argentine, 1503**

**VD16 P 1829**

De disp[o]sitio[n]e filio[rum] noe: [et] [de] ne[m]roth. ca. xxxvij

**urn:nbn:de:hbz:466:1-30892**

# Historia

cum cham verenda p̄is vidisset nudata: irridens nūc auist hoc fratrib⁹. S̄ illi palliuz imponētēt humeris: et cūres retrofū ne viderent, op̄eruerūt patris verēda patet quia nondū hoīes vtebā tur femoralib⁹. Eui Semiramis fuit mulans noe cuīz didi liter q̄ p̄mo adinuenit cūset quid fecerat si brachas ⁊ v̄slus eaz, l̄ius suus minor ait. Maledictus chanaan puer seru⁹ erit fratibus suis. Si querif̄ q̄no cham dicit̄ minor filius cū esset medius natu. Potest dici minor, indignior vel forte minor statura. Uel de laphet dicit̄ q̄ cū minor esset tñ prudētor fuit cham maiore. Maledic̄t aut̄ non filio sed filio filij: qz sciebat in spū fillū non seruiturū fratrib⁹: sed semen eius: nec oēs de semine: sed eos qui de chanaan. Peccata quidez patrū sepe vindican̄ in filios temporaliter. Et est sensus sic. Non leteris de filio tuo sic nec ego de te. Et addidit. Benedic⁹ domin⁹ deus sem: sit chanaan seru⁹ eius Propheta est: qz p̄uidit i filijs sem cultum ⁊ nomē vnlus dei p̄mansurum. Et iteru⁹. D̄latet deus laphet ⁊ habitet i tabernacul⁹ sem: s̄lqz cha naan seru⁹ ei⁹. Et h̄ p̄pheta est Hentes ei q̄ de laphet d̄latate sit numero: deo auctor et in cultu deoz: deo p̄mittente post inser te sunt trūco olīue. Et impleti sunt dies noe dccccl. anni et mortuus est Dicit̄ aut̄ ioseph⁹ q̄ nemo putet falsa que de antiquorū longe uitate scripta sunt: quia ppter v̄lutes ⁊ glo riosas v̄lutes quas lugiter p̄scrutabātur id est astronomiā ⁊ geometriā deus eis ampliora v̄luedi spacia condonauit q̄ aliter dis scere non potuissent: nūl sexcētos viuerēt. Magnus annus cō amos Per tot enim pletur reuersis plane anno ⁊ currícula ma tis omnibus ad loca gnis annus implef̄ sue creationis.

De dispersione filiorū noe ⁊ d̄ nemroth,  
Ca. XXXVII.

**Edit moyses ad**  
Principium genealogie noe dices.  
H̄e sunt generatōes filiorū noe: ⁊  
Incipit a laphet minori ut vltimo loco ponatur sem: cui⁹ successionē texere intēdit. Texūt autē et eis. lxx. due generatōes qndecim de laphet. xxx. d̄ cham. xxvii. de sem. H̄i tres disseminati sunt in tribus partibus orbis fm

alquīnum Sem asiā, cham afričaz, laphet europam sortitus est. Uel expressius dicitur fm iosephum. Filii laphet tenuerūt septentrī onalem regionem: a tauro ⁊ amano montib⁹ siccile ⁊ syrie v̄sqz ad fluuium thanaym: In europa vero v̄sqz ad gadira. Filii vero cham a puincia syria ⁊ amano et libano montibus cunctas terras obtinuerūt quecunq; ad māre sunt posite: apprehendentes etiā eas que v̄sqz ad oceanū sunt, et proprias facientes appellations. Filii vero Sem v̄sqz ad oceānum seorsum habitant assam: ab eufrate facientes insitum. Generationi sem insistemus: alias trāscuntes: hoc tñ addētes q̄ chus dicitur filius cham ⁊ filius chus nemroth qui cepit primus potēs esse in terra: et robustus venator homi num coram domio. Id est extictor et oppressor amore domini nandi: ⁊ cogebat homines ignem adorare. Ad hoc erūt prouerbii ad dicenduz de aliq; q̄ fortis sit ⁊ mal⁹ q̄ nemroth robustus venator corā domio. Hoc ideo dicit̄ qz methodi⁹ dīchunc fulle de filijs h̄iron filijs sem. Quare h̄o p̄mus ce perit dominari: oñdit agens de quodā filio noe, de quo nō egit moyses sic dices. Lētēsimō āno tertie ciliadis natus est noe filius in similitudinē eius, ⁊ dicit̄ eū ionitho. Trecēsimō anno dedit noe donatōes Obijcit̄ fm methodi⁹ filio suo ionitho ⁊ dīmissum in terram ethan, ⁊ itrauit eā ionitho v̄sqz ad mare orientis: qd̄ dī elios schora. i. solis regio hic accepit a dño do num sapientie: ⁊ inēnit astronomiā. Forte nō est v̄ra ratio methodi⁹.

Lētēsimō āno tertie ciliadis natus est noe filius in similitudinē eius, ⁊ dicit̄ eū ionitho.

Trecēsimō anno

dedit noe donatōes

Obijcit̄ fm methodi⁹ filio suo ionitho: quia non genuerat eū noe ante dīmissum: quia non fuit in arca cum nō fuerit mortuus ante: quia post instruit nemroth: nec post dīmissum. Forte nō est v̄ra ratio methodi⁹.



# Libri Genesis

gigas, et cubitor eruditus est ab eo et acceptit ab eo consilium in quo locis regnare cepisset. Ioni thus iste futuros quidam erunt pruidit et maxi mede ortu, sicut regno et ocalu eo per successione. Quia etiam plane prophetavit daniel. Et predictum discipulo suo nemroth: quod primi regnaret de chama domini et belus descendit: post de sem medi et post eis greci: post de iaphet romani. Si ergo rediens nemroth accessus amore dominandi sollicitauit genituum de sem: ut imperaret aliis quasi si progenitus sibi noluerunt, et ideo transiit ad chama qui aduenient et regnauit inter eos iba bylonem: et exinde dicitur est de filiis chama. Sed si vere fuit de filiis chama tunc nulla est questione quare iter eos regnauerit. Huius exemplo cepit regnare lectan vel letram vel viam super filios sem: sive ney sustene super filios iaphet. Narrat autem philo iudeus: vel ut alii volunt gentilis philosophus in libro questionum super genesim: quod ex tribus filiis noe adhuc ipso vivente sunt nati, xxiiij. multa virorum: et cetera mulieres et parvulos habentes tres super seduces quos predictimus.

De turre babylon Ca. XXXVIII.

**Ost obitum vero**

Post noe mouentes pedes suos ab oriente auenerunt duces in unum in caput sennaar et timetes diluvium filio nemroth regnare: et cuperunt edificare turrim quod pertingeret, usque ad celos habentes lateres per latitudinem, et bitumem per cementum. Descedit autem dominus ut videbat turrim animaduicerit ut puniret: et ait ad angelos Uenite et confundam linguam eorum ut non intelligat unus vocem primi sui. In hac divisione nihil nouificerit deus: quod voces eedem sunt apud omnes gentes: sed dicendi modos et formas diversis generibus divisit. De hac turri dicit iosephus: quod latitudo erat ita fortissima ut pote ea aspiciebatur longitudo videtur in minore. Dicit vero rex imitantes euerterunt turrim: et vocem propriam vnicumque partiti sunt. Propterea babyloniam distinguunt vocari ciuitates, Babel enim hebrei distinctionem appellat. De hac turri meminit scribylla dicens, Lumen omnes homines existerent in uno vocem quidam turrim edificaverunt excellam tanquam per ea ascensurum in celum. De campo vero sennaar in regione babylonis meminit scribus dicens, Qui sacerdotibus sunt crepti: iouis sacra sumeres in sennaar babylonis venerunt: diuersis sunt post hec diversitate linguarum migratores agetur.

tes: apprehendentes mediterranea simul et maritima. Nec preteriundum puto quod moyses dicit regnum filium chus duos habuisse filios saba et dodan. Josephus dicit saba et iudam: quorum iudas egyptiacam gentem hesperiorum inhabitans iudeis cognomen suum reliquit. Quod autem de terra sennaar egressus est assur intelligendum est: quod nemroth expulit eum via terra illa: et turre que eius erat ture hereditatio. Uel intelligendum non est de assur filio sem: quod innuerit purpuram et ynguenta et innumera corporum a quo chaldea et assyria dicta est: et assyria et assyriorum naara: idem sunt. Inde egressum est quod supersarug proavia abrae factum est. Regnum quod babylonum habuerunt quod de semine nemroth usque ad terram ciliadem et ultimum cuspidem.

Primum incedens, La. XXXIX.

## Pater III Vero ob's

erunt egyptios et assyrios ita. In diebus faring beli nemrotides rex babylonis: quia fuit alter belus rex grecie intravit assyriam: sed parvus obtinuit in ea. Quo mortuo filius eius nimis tota obtinuit assyriam et civitatem in qua caput regni erat sitiens tristius dierum ampliavit: et a suo nomine nimiluen dicitur. Inde est quod qdam historie dicunt regnum assyriorum cepisse ab antiquo belo, quod vero est quod ad initium. Alii dicunt cepisse a nino: quod vero est etiam quod ad regni ampliationem. Minus videt chama: quod adhuc volebat et regnabat in brachia: alii Thracia: et dicebatur zoroastres inuenitor magice artis qui et septem liberales artes in, xliij. columnis scripsit septem eneis: et se Strophanes primus pre latericij et utrum idolatra egypti dio/ quod diluvium, Minus pbatus lacedemoniorum in libros eius com bussit. Ab eiusdem ora sunt idola sic.

De ortu idolorum. Capit. XL.

## Ortu belo nisi

minus in solaciis doloris imaginem patris sibi fecit: cui tanta exhibebat reverentia ut quibuslibet rebus quod ad eam fugisset parceret. Proinde homines in regno eius diuinos honores imaginis eius cuperunt impedere. Huius exemplo plurim charis suis mortuis ima-

